

Vuorimäen tuulivoimakaavan viranomaisneuvottelu

Aika: 23.8.2023 kello 9.00

Paikka: TEAMS etäyhteydellä

Läsnä: Osallistujat listattuna

Timo Leskinen FCG

Laura Puoskari ELY- keskus

Katri Mattelmäki ELY- keskus

Tapio Laaksonen ELY- keskus

Sari Niemi Iisalmen kaupunki

Heidi Kyllönen Iisalmen kaupunki

1. Avaus ja järjestäytyminen

Sari Niemi avasi kokouksen, esiteltiin paikalla olijat. Sari Niemi pyysi Laura Puoskarin kokouksen puheenjohtajaksi sekä sihteeriksi Heidi Kyllösen.

2. YVA:n tilanne

Timo Leskinen totesi alkuun esityksen olevan suppea. YVA selostusta tehdään parhaillaan, maasto selvitykset on tehty, osa selvityksistä on vaikutusten arvioinnissa. Sovittu 18.9.2023 teknisen lautakunnan ja kaupunginhallituksen päätöksentekoa edeltävä esittelytilaisuus. Tulossa vielä seurantaryhmä ja tarkoitus saada YVA ja kaavaluonnos nähtäville loppu syksystä.

3. Aineiston esittely

Timo Leskinen esitteli esitysmateriaalin.

YVA ohjelmassa lähdettiin liikkeelle 27 myllyllä. Sähkönsiirtoreitti on prosessin aikana muuttunut, kulki aiemmin Runnin kautta. Halutaan yleiskaava, jolla voidaan myöntää luvat tuulivoimaloille. Tällä hetkellä kaavanlähtökohtana on 24 voimalan vaihtoehto. Sähkönsiirtoreitit kulkevat tällä hetkellä Runnin alueen länsipuolelta, liitos pisteenä on sama kohta kuin aiemmin, siinä on vielä useampia vaihtoehtoja. Syynä reittien siirrolle on maisema-alueiden kierto.

Parannettavia tieosuuksia on vähän. Alueella on valmiina kattava metsätie- ja yksityistieverkko, myllyjen paikkoja on mietitty siinä suhteessa, jotta voidaan olevaa tieverkkoa hyödyntää. Uusia ovat pistot myllyille. Tieverkkoon vaikuttaneet alueella olevat pienvedet eli purot ja pienet joet. Ne ovat luontoarvoltaan merkittäviä seikkoja hankealueella.

Hanke alueen 2 km puskurialueella on hyvin vähän asutusta ja loma-asutusta. Alue sijoittuu metsätalousalueelle, jossa ei ole maaseutuasutusta, pari metsästysmajaa. Muuta rakentamista ei ole. Sähkönsiirtoreitti ei kaava-alueeseen kuulu, senkin reittiä on pyritty suunnittelemaan välttämällä tiheimmin asuttua aluetta.

Maakuntakaavan osalta voimassa olevassa kaavassa ei ole aluevarauksia, lähellä on pohjavesialuetta, maa-ainesten ottoalue turvetuotantoalue osuu hiukan hankealueelle. Maakuntakaavan viranomais ehdotuksessa tuulivoima-alue merkitty suppeampana kuin hankealue.

Voimassa olevia yleiskaavoja alueella ei ole tällä hetkellä. Lähellä on rantaosayleiskaavoja Pielaveden puolella, jossa Kotajärvelle osoitettu rantarakentamista, siellä on olemassa olevaa rankentamista. OAS vaiheessa on tullut kommentteja myllyjen sijainteihin liittyen olemassa oleviin asuin- ja lomarakennuspaikkoihin.

Strateginen yleiskaava ehdotukseen on hiukan muuttunut aluerajaus tuulivoima-alueesta verrattuna luonnokseen ja tullut lisänä sähkösiirtoyhteystarve merkintä pohjoiseen. Yleiskaavaehdotuksen rajaus kattaa hyvin hankealueen.

Meluselvityksiä on tehty Löytänän hankkeen yhteisvaikutuksessa. Molempien osalta 40 dB ohjearvo ei ylitä läheisten rakennuspaikkojen osalta, 24 voimalan vaihtoehdolla.

Välkeselvityksessä on päästy sijoittelulla 24 myllyn osalta niin, ettei 8 tunnin ohje arvot ylitä.

Näkemäanalyysissä otettu useampia kuvauspaikkoja. Alue aika hyvin peittyy, järviolueilla ja rannoilla sekä isoimpien peltojen aukeille tulee myllyjä näkymään. Metsänreunamilla, myllyt jäävät katveeseen. Kotajärvelle tehty yhteisvaikutus kuva Löytänän kanssa, tänne tulee näkymään molemman alueen myllyjä, lähimmät myllyt ovat alle 2 km etäisyydellä. Käytännössä melkein kaikki näkyy. Alue jää kahden hankkeen väliin.

Muinaismuistot selvitetty kaava-alueelta ja sähkönsiirtoreitiltä, muutamia kaskiraunioita ja vanhoja asuinpaikkoja löytynyt nämä on huomioitu sijoittelussa. Sähkönsiirtoreiteille ei näitä sijoittunut.

Pohjavesialueita ei hankealueella ole. Valuma-vesialueita ja pienvesiä, jotka ovat merkittäviä luontoarvoja.

Kasvillisuudelta lehtomaista, tuoretta kangasta sekä kuivempia metsätyyppejä. Peltoja on vähän. Puusto on suhteellisen nuorta. Vanhoja metsiä ei juurikaan ole.

Linnustoalueiden osalta raportointi vielä kesken. Eteläpuolella seurannassa ollut sääsken pesimäpaikka ja saalistuslentoalue. Keskemällä havaittu kanahaukan pesä, joka vaikuttanut myllyjen sijoitteluun. Alueella virtavesikohteita ja metsälaki kohteita sekä uhanalaisten lajien ja huomionarvoisten lajien kohteita. Kanahaukan pesän kohdalta siirretty ja poistettu myllyjä 24 voimalan vaihtoehdossa.

Viestintäyhteydet valmiiksi olemassa Pihtiputaalla ja lisalmessa, joten katvealueita ei pitäisi tuulivoimaloiden takia syntyä.

Kyselyn tuloksia. Alueella harrastetaan metsästystä, marjastusta ja luonnon tarkkailua 2 km etäisyydeltä alueesta ihmiset enemmän käyvät alueella kuin kauempaa vastanneet. Suhtautuminen hankkeeseen 2 km etäisyydellä 22 % suhtautuu myönteisesti ja huolestuneita n. 50 %, tuosta voidaan päätellä lisätiedon tarpeen. Kaikkien vastaajien kohdalla kiinteistön arvoon liittyvät asiat nousevat kaikkein eniten negatiivisena, sekä verotulot ja työllisyyteen liittyvät asiat eniten myönteisenä. Oman elämän vaikutukset näkyminen maisemassa koetaan kielteiseksi sekä varjostus ja ääni. Infraääneen suhtaudutaan kielteisesti kaikkien osalta. Voimajohtojen osalta maisema muutokset vaikuttavat kielteisesti. Asuinrakennusten ja loma-asuntojen lähiympäristön viihtyvyys heikkenee huomattavasti rakentamisen jälkeen. Harrastus- ja virkistyskäyttö mahdollisuuksien

osalta vaikutukset kielteiset rakentamisen jälkeen. Alueen arvostus vähenee. Suhtautuminen hankkeeseen kaikkien vastaajien osalta hyväksyttävästi 50 % luokkaa, lähempänä kuin 2 km vastaajien joukossa luku tippuu jo 15 %. Teiden rakentaminen alueella on hyvä asia, voimaloiden sijainteja tulisi muuttaa ja sähkönsiirtolinjan sijaintia tulisi muuttaa mieltä ovat lähes puolet tai enempi. Ympäristön vaikutusten selvitykset koetaan tärkeäksi. Hankkeen hyväksyttävyyden puolet eivät halua hankkeen toteutusta. Vähemmällä voimaloilla hanke koetaan jo huomattavasti hyväksytyimmäksi.

Alustavassa luonnoksessa on hankealuetta/ kaava-alueetta on laajennettu lisalmen puolella kattamaan 40 dB vyöhyke, jotta voidaan toimenpide luvalla ohjata asuinrakentamista. Tälle alueelle ei voi jatkossa asuinrakentamista rakentaa. Maa- ja metsätalousrakentaminen sallitaan. Muuten on otettu huomioon luontokohteet, arkeologiset kohteet, sisäiset ilmajohdot ja muuntamojen kohdat sekä maanalaisten sähköjohtojen sijainnit. Määräykset ovat alustavia ja tyypillisiä tuulivoimakaavoissa käytettyjä määräyksiä.

Kommentit:

Katri Mattelmäki: Liikenteen puolella saavutettavuus on noussut tärkeäksi huomioitavaksi. Tehtävä reitti- ja kuljetus saavutettavuus selvityksiä seuraavassa vaiheessa, käydä koko tieverkko läpi missä kuljetuksia suoritetaan, onko parantamistarpeita ja ennakointi. Mitkä ovat kantavuudet tiestöjen ja siltojen osalta. Viittaus julkaisuun Tuulivoimarakentaminen tienpitäjän näkökulmasta

Tapio Laaksonen: Näkemäanalyysien ja havainnekuvien pohjalta tehtävä vaikutusten arviointi ja analysointi. Runni on 7 km päässä ja on valtakunnallisesti merkittävä kohde, jos sieltä on näkymiä, niin havainne kuvat ovat tarpeen.

Sari Niemi: Runnin suunnasta tulee tehdä näkemäanalyysi, tullut todella paljon kritiikkiä tuulivoista ja niiden näkymisestä kulttuurimaisemassa.

Sari Niemi: Kaupunginjohtajan kanssa käydyn keskustelun pohjalta kirjataan ylös lisalmen kaupunki edellyttää kahden kaavaluonnoksen esittämistä ja nähtäville asettamista. lisalmen kaupunki antanut lausuntoja naapurikuntien tuulivoimahankkeista kaupunginhallituksen luottamushenkilöiden linjaus, että tuulivoimalat tulee sijaita vähintään 2 km päässä asutuksesta. Kaupungin kanta on ,

että jos tällaista vaihtoehtoa ei kaavaluonnoksena tulla esittämään, niin hanke ei etene. Jotta hanke voi edetä luottamuselimissä niin tulee esittää toinen vaihtoehto, jossa on osoitettu 24 voimalaa, ja toinen vaihtoehto, jossa etäisyys on kaupunginhallituksen päätöksen mukainen naapurikuntien tuulivoimahankkeisiin eli minimi etäisyys 2 km. Tämä on lisälmen kaupungin linja.

Laura Puoskari: Sähkönsiirtoreitti on hyvä, että kiertää Runnin. Runnin alueelta on tarpeen tehdä havainne kuvia ja analysoida hankevaikutuksia. Melualueista on tehty Löytänän kanssa yhteysvaikutusarvioita. Onko välkealuista tehty vastaavia? Timo vastasi näistä on tehty välke- melu ja maisemaselvityksiä. Linnusto raportoinnin osalta voidaan kommentoida tämän aineiston avulla jälkikäteen. Toimitettu merikotkan osalta tietoa. Luonnonsuojelu kommentoi linnustoraportin tuloksia, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

4. Jatkaminen

Pidetään uusi työneuvottelu, johon kutsutaan mukaan naapurikuntien edustajat, sekä Löytänän kaavahankkeen vetäjiä. Sekä saadaan mukaan kaksi kaavaluonnosvaihtoehtoa. 18.9.2023 sovittu YVA:n ja kaavaluonnoksen/-luonnosten esittely kaupunginhallitukselle ja tekniselle lautakunnalle pidetään. Jatkoaikataulu ei pidä ennen kuin on toinen kaavaluonnos. Eikä hanke etene ilman toista kaavaluonnosvaihtoehtoa.

Muistion vakuudeksi

Heidi Kyllönen
kaavavalmistelija

Liitteet Esitys

Jakelu Pohjois- Savon ELY -keskus kirjaamo, Laura Puoskari, Tapio Laaksonen, Katri Mattelmäki, Timo Leskinen FCG.

Tiedoksi AboWind hanke vastaava Jenni Elonen, YVA konsultti Christian Tallsten, Tuuli Lahin.